

## บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความต้องการด้านสวัสดิการของผู้ต้องขัง เรือนจำพิเศษธนบุรีในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบสวัสดิการผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี เพื่อศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี และแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงการให้สวัสดิการที่เหมาะสมแก่ผู้ต้องขังโดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี 363 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) การเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของการแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ความถี่ (frequency) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษาพบว่า ด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ต้องขัง เรือนจำพิเศษธนบุรี ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-30 ปี ร้อยละ 60.00 มีระดับการศึกษา ป.6 ร้อยละ 42.43 มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล ร้อยละ 62.81 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 52.07 ไม่มีบุตร ร้อยละ 53.17 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 39.95 มีรายได้ระหว่าง 5001-10,000 บาท ร้อยละ 45.45 กระทำความผิด พ.ร.บ. ยาเสพติด/สารระเหย ร้อยละ 52.07 มีกำหนดโทษระหว่าง 1-3 ปี ร้อยละ 45.45 ด้านความต้องการเกี่ยวกับสวัสดิการของผู้ต้องขัง พบว่า ผู้ต้องขังมีความต้องการด้านที่อยู่อาศัย โดยต้องการเรือนนอนที่สะอาดมีอากาศถ่ายเทและมีแสงสว่างเพียงพอ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=2.93$ ) ด้านอาหารและสินค้าที่มีขายในเรือนจำมีความต้องการสินค้าที่ขายในร้านธงพระราชหฤทัยผู้ต้องขัง เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=2.71$ ) ด้านการเยี่ยมญาติ/การติดต่อกับญาติมีความต้องการการจัดสถานที่เยี่ยมที่สะดวกและเหมาะสมเพียงพออยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=2.74$ ) ด้านสถานพยาบาลและยารักษาโรคมีความต้องการรักษาพยาบาล โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.16$ ) ด้านการศึกษาต่อมีความต้องการศึกษาต่อเพิ่มเติมระหว่างต้องโทษในเรือนจำอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=2.85$ ) ด้านการฝึกวิชาชีพ มีความต้องการฝึกวิชาชีพทำให้ผลิตผลงานในการทำงานและลืมความทุกข์ใจได้ใน ระดับมาก ( $\bar{X}=2.91$ )

ข้อเสนอแนะในการศึกษาเชิงนโยบาย ผู้มีอำนาจได้แก่อธิบดีกรมราชทัณฑ์ ควรพัฒนาปรับปรุงในเรื่องสวัสดิการแก่ผู้ต้องขังในส่วนที่ยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการผู้บัญชาการเรือนจำควรให้ความสำคัญในความต้องการด้านต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญของแต่ละด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการด้านสวัสดิการผู้ต้องขัง อธิบดีกรมราชทัณฑ์ควรจัดงบประมาณส่งเสริมการศึกษาภายในเรือนจำต่าง ๆ จัดการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ ควรมีความร่วมมือกับกระทรวงศึกษา หรือกรมอาชีวศึกษา โดยให้ครูของกระทรวงและ

กรมดังกล่าวเข้ามาร่วมสอน ด้านการฝึกวิชาชีพฝ่ายฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ควรมีการปรับปรุงเพิ่มในเรื่องการฝึกวิชาชีพ ผู้บริหารเรือนจำทุกระดับ ทุกฝ่าย ควรเห็นความสำคัญในการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้ต้องขังภายในเรือนจำ ควรจัดให้มีหน่วยงานพยาบาลเบื้องต้นประจำแดน ควรมีการประสานกับองค์กรการกุศลในการบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น แจกแก่ผู้ต้องขังที่ไม่มีญาติ